

Vabadussõja Tähistel

1937

T e i n e a a s t a k ä i k

Vastutav- ja tegevtoimetaja — kolonelleitnant O. Kurvits VR I/3
Väljaandja — Vabadussõja Mälestamise Komitee

SISUKORD.

Artiklid.

Lhk.	Lhk.		
Lugejaile	1	J. Saidlo, kapten. Esimesi sõjapäevi Viru rindel	86
K. Parts, kolonel. Tartu vabastamine — riigi ja rahva saatus	2	Eerik Toome. Haavatut päästmas	91
J. Saidlo, kapten. Sõjategevus Viru rindel jaanuaris 1918. a.	3	P. Vassiljev. Kooliõpilase Vabadussõtta. Vene õppursõduri mälestusi	93
Paul Villemi, major. Episoodid Tartu vabastamisest	11	Ch. Volmer, res.-farmatseut. Kilde sanitaaroludest Vabadussõjas	96
H. Stokkebi, major. Tilleoru lahing ja Võru vabastamine	16	Juhan Jaik. Rindesõduri vaguniittu	99
H. Vellner. Landeswehri jälgimas	21	A. Brakel, res.-kapten. Soomusrong „Kapten Irv“ kurb päev	101
A. Peel. Sakala noored	24	P. Kangro, kapten. Kaks kirja	103
G. Matzen. Süüdlased	29	E. Bachval. Löök Mõnistest Rõuge	105
Eugen Unter. Paju lahingu ja Valga vallutamise eel	32	Kohaliku elaniku jutustuse järele E. Paal. Punaste küüsis	108
E. P. Kilde Laiarööpiliselt Soomusrongilt nr. 3	35	R.R. Vene 1917. a. veebruarirevoltusioon Narvas	110
J. Koov. Tallinna Kaitsepataljoniga Reolast-Võruni	37	H. Stokkebi, major. „Õkva värskel laar...“ „Samogonni“ lugusid Vabadussõjast	112
Eerik Toome. Kurbmäng Jõepere mõisa rehes	40	F. Jakobson. Vabadussõja esimesi päevi Peastaabis ja 6. Jal.-polgus	114
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917—1920) kronoloogiat jaanuaris	41	E. Puksman. Ärevatest päevadest Tartus novembrikuus 1917. a.	118
Vabariigi aastapäeval	43	—el. Pilte Eesti saarestiku vallutamisest oktoobris 1917. a. Vene Surmapataljoni niga sakslaste vastu Muhumaal	119
Juhan Jaik. Ühest salapärasest loost	44	Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917—1920) kronoloogiat märtsis	122
O. Kurvits, kolonelleitnant. 1. Eesti polk Eesti iseseisvuse väljakuulutamisel Haapsalus	50	O. Kurvits, kolonelleitnant. Eesti rahvusväeosad 1917.—1918. a. Ülevaade eesti rahvusväeosade asutamisest ja tähtsusest	123
A. Brakel. Mõningaid sündmusi Tallinnas Eesti iseseisvuse väljakuulutamisel	57	Kapten Anton Irv	131
Gustav Loorenz, res.-leitn. Viimseid lahinguid Vabadussõjas	62	S. Baumann. Narva alt Petrogradi värvateni. Res.-leitnant G. Tasuja (G. Loorenz'i) mälestusi	136
R. Rubach. Tallinna merekindluse kuulsusest päevadest Saksa okupatsioonivägede tulekul 1918. a.	66	H. Tulnola, major. Ühe perekonnaloalise dokumendi ajaloost	142
P. Noormaa (Norman). Saksa okupatsioonipäevadest Haanja mägismaal	70	Eerik Toome. Rakverest Petrogradi „Krestõsse“. Kooliõpilase Paul Pajos'e mälestusi	145
E. Eik. Katkendeid Tallinna Kooliõpilaste Pataljoni algpäevilt	73	—i. Hiinlased Vabadussõjas Eesti vastu võitlemas	149
Eugen Unter. Valga raudteesõlmes Saksa vägede pealetungi algul	76	V. Jakobson, major. Mõningaid sündmusi Tartus Vabadussõja algpäevil	153
N. Kraus, kv.-ametnik. Jooni meie sõjaväe toiduainetega varustamisest Vabadussõja algaegadel	79	Ed. Männik. Tundmatu kangelane	156
A. Nurme. Kuidas tuli meile rahu	81	Ch. Volmer. Kilde rindeelust	160
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917—1920) kronoloogiat veebruaris	81	Kunstnik E. Mäso jutustuse järele J. Pert. Dessant Kundasse	162
Vabadussõjaagset sõjaluulet	83	Joh. Oder. Kuidas Indreku Jaan „tüssas“ sakslasi	163
G. M. Madsen nr. 2	84		

Lhk.	Lhk.
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917—1920) kronoloogiat aprillis	164
Vabadusristi päev	167
L. S. Seiklustega vahelduvat kahurimüri- rinat	168
Kuulipildur. Võru all	173
Ed. Mäsoo. Valitsuse emissarina Vabadus- sõja algul Peipsi ääres	186
K. Matisoo. Viis villi ja viis uut sõdurit .	183
R. Tammemägi, leitnant. Kuidas vallutati Pihkva	186
S. Baumann. Õppursõdurina taandumas Narva alt. Res.-leitn. G. Tasuja (G. Loorenz'i) mälestusi	191
H. V. Saaremaa vallutamine. Pealtnägija jutustus Muhuväina merelahingust . .	197
J. Nigul. 2. jal.-polgu märtsikuu võitlusi Lõunarindel	201
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917— 1920) kronoloogiat mais	204
J. Jaik. Võidupühaks	205
M. Päss. Võnnu alt Riiani	207
J. Unt, res.-kolonelleitn. VR I/2 ja II/3. Paruni nurjunud rahu sobitus	210
A. Brakel, res.-kapten. Viimseid heitlusi Landeswehri Riia all	212
Landeswehri ridades	219
H. Vellner. Põranda all ja põranda peal. Võitlus okupatsioonivõimudega Viljan- dimaal	226
K. Uruala. Enamlaste ettevalmistusest sissetungil Eestisse ja „Eesti Tööraha Kommuna“ valitsus Narvas	232
K. M. Vägisi sõtta! 15-aastase õppursõ- duri mälestusi	239
Kindral A. Kork'ist	244
Jaan Plado. Punaste põgenemine Kiomast Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917— 1920) kronoloogiat juunis	247
S. Baumann. Narva „kaardivägi“. Res.- leitn. G. Tasuja mälestusi Saksa oku- patsiooni päevilt	248
V. Jakobson, major. 2. jalaväepolgu II pa- talion Põtalova operatsioon	251
Leo Sõerd. „Lahinguid“ tagalas	256
Ch. Volmer. Tartu kooliõpilaste mälestusi õppevaheajast 1918/1919	260
A. Krupp, res. n.-leitn. Loodearmee korra- pidaja kindrali staabis	263
E. Marguste, major. Kallivere (Fitinka) lahing	265
A. Peel. Kodukaitse organisatsioonide sünd ja tegevus Tartus	267
O. Vares. Loode-armee varustamisest üldse ja Eesti poolt	271
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917— 1920) kronoloogiat juulis	276
August Gailit. Kolm rahu sobitust Riia all	283
J. Unt, res.-kolonelleitn. VR I/2 ja II/3. Kokkupuuteist „batjka“ Bulak-Ba- lahovitš'iga	283
L. S. Enamlaste soomusrongil	289
K. Rägo, major. Väljapatarei nr. 13 te- gevusest Pihkva-Porohovi suunas 1919. a. suvel	295
S. Bauman. Narva kaardivägi. Res.-leitn. G. Tasuja (Loorenz'i) mälestusi Saksa okupatsiooni päevilt	298
L. S. Sõtta Vaba Eesti vastu	301
Arnold Krupp. Peipsi ääres	303
J. Rimpel. Hädaohtlik saunaskäik	309
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917— kronoloogiat augustis	313
E. Leithammel, kolonelleitn. Mälestusi Eesti Tagavarapataljoni asutamisest Tartus 1917. a.	315
J. Unt, res.-kolonelleitnant VR I/2 ja II/3. Kuperjanovi partisanide viimne lahing Landeswehriiga	318
E. Bachval, res. n.-lt. Võitlus Ruhja pä- rast	321
Mälestusi ühe kalevlase päeviku põhjal. Käed eemale pealinnast!	326
O. Kurvits, kolonelleitnant VR I/3. Eesti Tagavarapataljoni asutamispäevilt . .	328
A. H. Tallinna Üsik Eskadron Puikele jaama vallutamisel	331
Ed. Pahv VR II/3. Garibaldi. Kalevlase Erich Altrofi (VR II/3) mälestuseks .	334
K. Luts. Pantvangide elust Eesti Tööraha Kommuna all	336
A. Brakel, res.-kapten VR/3. Veški lahing 25. juulil 1919. a.	339
S. Bauman. Ruhjas 3. veebruaril 1919. Van-allohvitser N. Nurm'e mälestusi .	343
Eesti iseseisvuse võitlusajastu (1917— 1920) kronoloogiat septembris	345
A. Hinnom. Kilde Bermond-Avaloffi päevilt	347
P. Villemi, major VR II/3. Võitluses Ber- monditi vastu	356
A. Brakel, res.-kapten VR II/3. Kaks nä- dalat soomusrongiga Riias	360
J. Unt, res. kol.-leitn. VR I/2 ja II/3. Pi- sipilte Kuperjanovi partisanidest . . .	363
J. Saidlo, kapten. Krasnaja-Gorka ope- ratsioon 1919. a. sügisel	365
Junior. Üks sõjasõit	376
Kui meil langes Saksa okupatsioonivõim 1918. a.	378
—ies. Kilde ja killukesi Vabadussõjast .	385
H. Vahtramäe, res.-kolonel VR I/2. 4. Eesti Polk Rakveres 1917./1918. a. .	387
B. Haltrik, kapten. Korra ja julgeoleku kaitsel Virumaal 1917. a.	389
V. Liivak, res.-kolonel VR I/2 ja II/3. Va- badussõja algpäevil 4. polgus	393
E. Paurman, major VR II/3. 4. Jalaväe- polk Eesti Vabadussõjas	397
V. Lents, res.-kapten. Mõnda 4. polgu formeerimispäevilt	403
S. Bauman. Feodorovka kaitsel novembris 1919. a. Res.-leitn. G. Tasuja (Loo- renz'i) mälestusi	404

Lhk.	Lhk.
E. Paurman, major VR II/3. Isiklikke mälestusi 4. polgu sõjategevusest 1919. aasta lõpul	407
Martin Bergfeldt. Liinisõdurist väejuoksi-kuks	412
N. Peebus. Taandumisel 4. polguga Narvast	414
Ju-se. Taandumisel Salmistus	415
J. Saidlo, kapten. Krasnaja-Gorka operatsioon 1919. a. sügisel (järg)	417
Junior. Üks sõjasõit (järg)	424
Kapten R. Rubach. Jõuluõhtu üllatus	427
Major V. Jakobson V/R II/3. Tartu langemine detsembris 1918. a.	429
Res.-kol.-leitn. J. Unt VR I/2 ja 2/3. Kuperjanovi partisanide patarei	435
A. H. Puikelest Lemsallu	437
Junior. Üks sõjasõit. (Järg).	440
L. S. Dessandid üle Peipsi	443
A. R. Väike-Peeter	446
Kapten J. Saidlo. Krasnaja-Gorka operatsioon 1919. a. sügisel	448
Res.-kol.-leitn. J. Unt Tartu ja Tartumaa Eesti Kaitseliidu ja Kuperjanovi partisanide formeerimise algpäevadelt	453
M. P. Rahutu vaheharu Koiva kaldail	459
A. Rõõm. Esimestest kalevlastest	460
Dr. A. Trusa. Taandumisel Mustveest Jõgevani	462
Res. n.-ltn. E. Bachval. Soomusrongide Diviisi Tagavarapataljon Irboska rindel dets.-is 1919. a.	464
Chr. Volmer. Rõuge mõisa vallutamine 23. märtsil 1919. a.	467

Pildid ja skeemid.

Meie kaevik Narva rindel dets. 1919. nr. 1 kaanepilt.	23
Kapten K. Parts, Soomusrongide Diviisi ülem Vabadussõjas	2
Kapten Anton Irv, Tartu vallutamisel Soomusrong nr. 1 ülemana	3
Sõjategevus Viru rindel 1919. aasta jaanuaris (skeem)	5
Soomusrong nr. 1 Tapa vallutamisel 9. jaanuaril 1919. a. Rongi kõrval võsastikus langenuid enamlasti	6
Soomusrong nr. 1 poolt Tapa vallutamisel võetud sõjavangid jaanuaris 1919. a.	7
Jäneda külas Soomusrong nr. 1 dessandi poolt võetud suurtükid Tapa jaamas	8
Enamlaste poolt purustatud Narva vana raudteesild jaanuaris 1919. a.	9
Eesti vägede poolt liiklemiseks kordaseatud enamlaste poolt purustatud Narva vana raudteesild	10
Olukord Tartu vallutamisel, 14. jaan. 1919. a. kell 12.15 (skeem)	11
A. Saviauk, veltveebel	13
Tartu vallutamine. Vaenlase poolt purustatud raudteeliini parandamine. Vasakul Tähtvere endine „Valgeveski tuulik“.	14
Tartu vabastamisel, 14. jaan. 1919. a., enamlaste käest äravõetud suurtükk	14
Tartu jaam pärast enamlaste Tartust väljalöömist, 14. jaan. 1919	15
Tallinna Kaitsepataljoni tegevus Võru vabastamisel (skeem)	17
Tallinna Kaitsepataljoni kooliõpetajate rood, Võrus, „Kandle“ seltsi aias, pärast Võru vabastamist, veebruaris 1919. a.	19
Enamlastelt Võru jaamas võetud soomustatud vedur, veebr. 1919. a.	20
3. Raskepatarei tulistamas positsioonil Narva rindel, 1919. a.	22
Küttepuude pealeaadimine Soomusrong „Kapten Irv“ vedurile, sügisel 1919. a.	23
Sakala Noorte Rühm Saksa okupatsiooni ajal Viljandis, mais 1918. a.	25
Enamlaste poolt purustatud raudteeliini parandamine Pritsu jaama juures, jaanuaris 1919. a.	30
Kalevlaste Maleva pealetungil, Pihkva liinil, sügisel 1919. a.	31
Suurtükimürsust purustatud Paju mõisa härrastemaja, 31. jaan. 1919. a.	33
Enamlaste poolt Valgas mahalastud eesti töölised, jaan. 1919. a.	34
Meie vägede eelliin Dubrovka juures, detsembris 1919. a. Paremal metsas punavägede valvepost	35
Enamlastelt purustatud Võru jaamahoone, enamlaste Võrust väljalöömise järele 1. veebr. 1919. a.	39
Eesti Vabariigi esimesel aastapäeval nr. 2 kaanepilt.	45
Riigivanem K. Päts	45
Kindral J. Laidoner	47
Eesti iseseisvuse manifesti esimene trüki-eksemplar	49
Eesti Päästekomitee	51
1. Eesti polgu 10. roodu resolutsioon Eesti iseseisvuse väljakuulutamise kohta 5. jaanuaril 1918. a.	52
Eesti Vabariigi esimene välispoliitiline akt. 1. Eesti polgu ja Saksa väekolonna juhataja vahel 21. veebr. 1918. a. Haapsalus sõlmitud kokkulepe	53
Eesti Päästekomitee päevakäsu nr. 4 alg-eksemplar	56
Eesti Päästekomitee esimesed päevakäsed ja korraldused pärast Eesti iseseisvuse väljakuulutamist 24. veebr. 1919. a.	59

Lhk.	Lhk.		
Toompea loss lipuehtes Eesti iseseisvuse väljakuulutamise puhul, 24. veebr. 1918. a.	61	Suurtükitlest purustatud Mõniste mõisa härrastemaja Vabadussõja päevil	106
Eesti Vabariigi esimese aastapäeva paraad 24. veebr. 1919. a. Tallinnas, Vabadusplatsil	63	Suurtükitlest purustatud Rõuge kirik Vabadussõja päevil	107
Eesti Vabariigi esimese aastapäeva paraad 24. veebr. 1919. a. Tallinnas, Vabadusplatsil. Peamin. K. Päts tervitamas väeosi ja organisatsioone		1. Kindluse Raske-suurtükiväe Divisjoni 4. patarei vaatepunkt Vabadussõjas Lõunarindel, Irboska kindlustatud positsioonil	109
Eesti Vabariigi esimese aastapäeva paraad 24. veebr. 1919. a. Tartus, Raekoja-platsil	66	Vabadussõjagaegseid karrikatuure.	
Eesti Vabariigi aastapäeva paraad 24. veebr. 1920. a. Võrus, Turuplatsil	67	1) Põhja-Lääne armee karutantsitaja teel punase Piiteri poole	110
Vene sõjalaevastik lahkumas Tallinna reidilt Saksa okupatsioonivägede tuleku eel, veebruaris 1918. a.	69	2) Kuule, Eesti, kui sa oma majast rotti välja ajad, siis pea ikka meeles, et see rahvusvahelise diplomaatia asi on!	111
Sõdurite-nalju Vabadussõjas. „Landeswehri rahudelegatsioon“	71	Vabadussõjagaegset „kodutööstust“ (Puskarivabrik)	113
Soomusrongide ratsasalk, jaanuaris 1919	75	„Okva värske laar.“ illustratsioone (2) 113, 114	
Eesti-Vene piiril Vabadussõja lõpul, 1920. aasta algul. Vene naised paluvad meie sõdurilt ülepiiri laskmist, toiduainete muretsemiseks	77	6. Jalaväepolgu puhkepeatus Pangevitsa lähedal, rännakul Vana-Irboskast Laurasse, sügisel 1919. a.	115
Eesti Vabadussõjas N.-Vene punaväe suurtükitlest purustatud taluhoone Dubrovka külas, detsembris 1919. a.	78	Kindluse patarei nr. 5 positsioonil Kulgu külas, Narva lähedal 1919. a. sügisel	116
Väljapatarei nr. 5 positsioonil Irboska kindlustatud joonel, Holohhalnjas, septembris 1919. a.	80	66. Jalaväepolgu reserveide asukoht Vabadussõjas 1919. a. lõpul, Narva jõe kaldal	117
Lahingusse nr. 3 kaanepilt		Meie positsioon Vabadussõjas Narva-Jõesuu piirkonnas	119
Grupp Pärnu kooliõpilasi- vabatahtlikke 6. Jalaväepolgus, pärast Ruhja vallutamist 1. mail 1919. a.	84	Eesti sõdurid meelevaldusel Peterburis 1917 nr. 4 kaanepilt	
Naised Lõunarindel, Irboska kindlustatud positsioonil kaitsekraave kaevamas, 1919. a. sügisel	85	1. Eesti polgu õppekomando riviõppusel, Rakveres, 1917. a. suvel	123
Meie kaitsekraav Vabadussõjas Venkulas, Viru rindel	88	Esimene eesti sõjaväelaste ülevenemaaline kongress Tallinnas, „Vanas Estonias“ 18.—21. (1.—4. VII) juunini 1917. a.	125
1. Suurtükiväepolgu 5. patarei (Väljapatarei nr. 11) positsioonil Mustjõesel, jaanuari lõpul 1919. a.	89	Peterburi garnisoni eesti sõjaväelaste esindajad pärast koosolekut eesti rahvusväeosade asjus Jaani kiriku õuel 9./22. aprillil 1917. a.	126
Kalevlaste Maleva Vabadussõjas kaitsekraavides, Irboska kindlustatud positsioonil	91	Lappeenranna (Soomes) Eesti Sõjaväelaste Ühisus juulikuus 1917	127
Petseri turuidüll Vabadussõja päevil	92	Eesti Sõjavägede Staap 1918. a. kevadel Tallinnas	127
Kalevlaste Maleva sõdureid Vabadussõjas puhketunnil aega veetmas	93	Tartu Eesti Tagavarapataljoni meelevaldus-rongikäik 21. nov. 1917. a. Eesti Maanõukogu toetamiseks Tartu raekoja ees	128
Vabadussõjas punaväe suurtükitlest purustatud Sala küla maju, detsembris 1919. a.	94	1. Eesti polgu ohvitseridekogu eestseisus ja aukohus Haapsalus 1918. a. algul	129
Kalevlaste Maleva sõdureid Vabadussõjas vabal ajal suppi keetmas	95	Eesti Suurtükiväe Brigaadi suurtükieelikud Haapsalu lossiaias, 1918. a. algul	130
Taani vabatahtlikud Eesti Vabadussõjas	97	Soomusrongide juhte. Kapten A. Irv, sv.-am. M. Pipersal, kapten K. Parts, leitn. R. Sabolotnõi ja J. Trubok	131
Soomusronglaste ülestõusmise pühade õnnesoovikaardid (2)	100	Leitn. R. Sabolotnõi Soomusrong „Kapten Irv“ suurtükiplatvormil patarei tulistamist juhtimas	132
Kitsaroopalise Soomusrongi nr. 4 suurtükiplatvorm veebruaris 1919. a.	101	Kitsaroopaline Soomusrong nr. 2 Valga lähedal, 1919. a. algul	133
Vabadussõjas punaväe suurtükitlest purustatud Dubrovka küla maju, detsembris 1919. a.	103	Kalevlaste mõnus „suitsetamistund“ Pihkva järve kaldal	134
Olukord 8. detsembril 1919. a. 9. Jalaväepolgu rindel (skeem)	104	S.-Žerdjanka küla Vabadussõja päevil	137
		„Surnute väli“ Viru rindel Feodorovka juures, 9. Jalaväepolgu positsioonide ees, Narva kaitsehingute ajal 1919. a. lõpul	140

Lhk.	Lhk.		
Meie kaevikuid Viru rindel, Marienhofi lähedal, detsembri lõpul 1919. a.	141	Vaenlase suurtükivägi pommitab raudtee piirkonda Irboska lähedal veebruaris 1919. a.	185
Eesti Must-Sinise Risti büroo Vabadussõja ajal 1919. a.	143	Pealetung Pihkva vallutamiseks 24. ja 25 mail 1919. a.	186
Soomusrong nr. 1 dessantmehi „lõunalauas“ jaanuari algul 1919	144	Pihkva linna Eesti komandandi esimene päevakäsk elanikkudele müürilehena pärast linna vallutamist Eesti sõjavägede poolt (25./26. mail 1919. a.)	187
Väljapatarei nr. 14	145	2. jalaväe polk jõuab suuremate lahingute järele Riia—Pihkva kiviteele 24. V 1919	188
Kalevlaste juhte Petseris, pärast linna vallutamist 4. veebr. 1919. a.	147	Dokumente Pihkva vallutamise päevilt. Soomusrongide Divisjoni ülemal polk. K. Parts'i teadaanne eestisoost elanikkude puutumata kohta	189
Vabadussõjaaegseid karrikatuure: Põhja-Lääne valitsuse territoorium	148	Eesti vägede paraad Pihkva turupaltsil mais 1919. a. pärast linna vallutamist meie vägede poolt	190
Hiina pataljoni lipp	149	Pihkva raudteejaama esisel 1919. a. suvel .	191
Lehekülg Vabadussõjas Lõunarindel meie vägede vastu võidelnud hiinlastest koosnenud Miini- ja Purustamise Divisjoni 3. roodu sõdurite nimekirjast	150	Soomusrongide Divisjoni ülemal polk. K. Parts raporteerib Pihkva jaamaesisel Sõjavägede Ülemjuhatajale kindral J. Laidoner'ile pärast Pihkva vallutamist meie vägede poolt	192
Enamlaste hiinakeelse propaganda-ajalehe lehekülgi	151	Punavägede poolt purustatud raudteesild Pihkvas Velikaja jõel, meie vägede poolt ajutiseks liiklemiseks kordaseatuna	193
Vabadussõjas Lõunarindel meie vägede vastu võidelnud hiinlastest koosnenud punaväe Miini- ja Purustamise Divisjoni sõduri isikutunnistus	152	Soomusrong nr. 1 (Kapten Irv“) Irboskas veebruaris 1919. a. Platvormil sõjasaa-gina saadud „seltsimees“ J. Anvelti auto	194
Vene „roheliste“ poolt roobastest väljalastud N.-Vene punaväe ešelon-rong, Pihkva lähedal, 1919. a. juulis	155	Meie traatõtkked Vabadussõjas Riia-Pihkva kiviteel, Irboska lähedal	195
9. jalaväepolgu ja 3. suurtükiväe polgu 4. patarei transporteerimine laevadel Pärnust Narva rindele juuli lõpul 1919	157	Soomusrong nr. 3 suurtükiplatvormil meie soomusrongide pealetungi eel Petseri lähedal 13. veebr. 1919. a.	198
Vabadussõja karrikatuure. Pole parata, peame ikka Eesti iseseisvust tunnistama Sildade parandamise „arhitektuuri“ Vabadussõjas	159	Saksa merelennukite kallaletung Kuivastule 4. (17) okt. 1917. a. 1. Eesti polgu osade sealviibimise ajal	199
Meie kergepatarei Vabadussõjas Lõunarindel	162	Saksa suurtükimürskudest ja plahvatusest purustatud Vene lahinglaev „Slava“ Muhu Suurväinas madalikul oktoobris 1917. a.	200
Meie blindaaž Vabadussõjas Lõunarindel .	163	Merelahing Muhu Suurväinas 4. (17) okt. 1917. a.	200
Vapramäe lahing 16. I 1919 nr. 6 kaanepilt	169	Meie valvepost Koiva kaldal nr. 6 kaanepilt.	
Meie kergepatarei Vabadussõjas rännakul	169	M. Maksolly õlimaal. Need, kes vabastasi isamaa	205
Vaenlase suurtükitulest Vabadussõjas purustatud ja mahapõlenud Sakhonje küla	170	Meie Soomusrong nr. 2 Võnnu lähedal Raudsillal, Landeswehri sõja algul	207
Vaenlase poolt purustatud raudteesilla parandamine ajutiseks liiklemiseks meie vägede poolt	171	Kindral E. Pödder'i korralsus Landeswehri üle saavutatud võidu pühitsemiseks 23. juunil 1919. a.	208
Soomusrong nr. 1 („Kapten Irv“) sõdurid Vabadussõja algpäevil	172	Meie väejuhte sõjas Landeswehriga Rodenpoisi (Ropazi) jaamas, vaherahu allakirjutamisel Landeswehriga	209
St.-kapten. F. Vreeman	175	Meie 6. jalaväepolgu 4. rood sõjas Landeswehriga positsioonil Võnnu lähedal 20. juunil 1919. a.	210
Soomusrong „Kapten Irv“ meeskond Võrus jalutuskäigul linnaelanikkude meeleolu tõstmiseks punavägede pealetungi ajal Võru all, aprillis 1919. a.	176	Landeswehri poolt purustatud Arraši sild, Ramotski jaama lähedal, mille parandamine takistas 3 päeva meie soomusrongide edasilükumist Riia sihis	211
7. jalaväe polk saabub rindelt Võrru puhkusele 16. apr. 1919. a.	177		
Vana ja noor kaitseliitlane	178		
Narva põlemine 25. aprillil 1919. a.	179		
5. jal. polgu pikeim ja lühim sõdur Vabadussõjas	180		
Meie sõdurid Vabadussõjas tuleliinil Ustježerdjankas	181		
Meie kuulipildujatepesa Narva kaldal . .	182		
Meie soomusrong nr. 1 lahingus Irboska juures veebr. 1919. a.	183		
Soomusrong nr. 1 löögiosa pealetungil Irboska lähedal	184		

Lhk.	Lhk.		
Soomusronglasi Landeswehri sõjas vaenlase poolt purustatud Võnnu raudteejaama veetorni juures vaba aega veetmas	212	Vabadussõjaaegseid karrikatuure. Vene kommunakaru ettekujutus Suur-Vene nõukoguriikide föderatsioonist	235
Meie soomusronglaste poolt Lode jaama lähedal tabatud Landeswehrlane-sõjavang.	213	Meie sanitaarrong Vabadussõjas	239
Soomusrong „Kaptan Irv“ ohvitseride platvorm-vagunil, rongi liikumisel, sõjas Landeswehri Rodenpoisi (Ropaži) sihis	214	Soomusrong nr. 1 („Kaptan Irv“) orkester 1919. a. algul	241
Soomusrong „Kaptan Irv“ üks dessant-roode sõjas Landeswehri väljumis Rodenpoisis (Ropažis) rongilt vaenlase vastu	215	Piusa silla parandamine Petseri jaama lähedal aprillis-mais 1919. a.	243
Soomusrongi 130 mm. suurtükk (hüüdni-mega „Rasputin“) pommitab Rodenpoisi (Ropaži) jaama juurest eriti selleks ehitatud haruteelt Landeswehri positsioone Jegeli (Jugla) ääres ja Riia linna	216	Kindral A. Kork'i direktiiv 10. diviisi ülema ja staabi operatiiv osa ümberpaigutamiseks Pihkvast Irboskasse . 244 ja	245
Soomusrong nr. 3 Landeswehri vastu võitlemisel Rodenpoisi (Ropaži) jaamas. Tagaplaanil Rodenpoisi alev	217	Kindral A. Kork'i korraldus armee staabi komandandi komando komplekteerimiseks venelastega	246
1. Ratsapolgu patareid positsioonilt Rodenpoisi (Ropaži) jaama juurest tulistamas Landeswehri seisukohti Jegeli positsioonidel	218	Meie patrull Koiva ääres . . nr. 7 kaanepilt	
Meie sõdureid Riia all Valgejärvest vaenlase lõhkenud mürskudest uimastatud kalu püüdmis	219	1. jal. polgu sõdurid kaitsekraave ehitamas Narva jõe kaldal 1919. a. kevadel	252
Landeswehri positsioon V.-Jegeli (Jugla) ääres Riia all	220	Suurtükilaev „Lembit'u“ suurtükk, asetatuna soomusrongi platvormile, pommitamas Petseri jaama 1919. a. märtsis	253
Meie 6. jalaväepolgu läbimurde „koht 2. juulil 1919. a.	220	Meie soomusauto siirdumas rindele	253
Meie ohvitseride ja sõdureid Riia all Valgejärve ääres sõjas Landeswehri lahingute vaheajal oma vaba aega veetmas	221	Meie sõjakooli esimese lennu paraad Vabadus- (Peetri) platsil suvel 1919. a.	254
Sõda Landeswehri. — Roopa alevi juures õppursõdurite poolt mahatulistatud Landeswehri lennuk, asetatuna äraviimiseks veovankrite	222	Meie proklamatsioon eestlastele punaväes	255
Meie 6-tollise granaadiga sõjas Landeswehri purustatud puu Riia all Hohenhofis, n. n. Landeswehri „Kuulipildudujamäel“	223	2. Jalaväepolgu II pataljoni olukord 01.08. 1919. a. (skeem)	256
Soomusrong nr. 3 ohvitseride sõjas Landeswehri suurtükiplatvormil „Onu Tom“	224	Meie soomusauto „Estonia“ Lõunarindel	257
Landeswehri sõjas langenud meie sõjaväelaste matmine Valgas	224	Meie Peipsi laevastiku laevu Pihkvas suvel 1919. a.	258
Liitlaste sõjalised esindajad Rodenpoisis (Ropažis) 3. juulil 1919. a., Eesti ja Landeswehri vahel vahekorra allakirjutamise puhul	225	Soomusronglased marssimas Võru turul aprillis 1919	259
Eesti ja Landeswehri vaheline vahekorraläbirääkimine koolimajas Stradsenhofis, S.-Jegeli (Jugla) ääres, 3. juulil 1919. a.	227	Enamlaste poolt purustatud Pihkva raudteesild	261
Soomusrongide Diviisi Suurtükiväe inspektori leitn. R. Sabolotnõi surmasaamise koht sõjas Landeswehri Rodenpoisi (Ropaži) jaama lähedal 1. juulil 1919. a.	229	Soomusrong „Kaptan Irv“ rindel Petseri-Irboska vahel suvel 1919. a.	262
Sõda Landeswehri. — Vaade Väina jõe harudele Riia eeslinna — Mühlgrabe-ni — juures, kus asus positsioonil meie 9. jalaväe polk	231	Meie ohvitseride Pihkvas suvel 1919	263
Narva lähedal maandunud Landeswehri lennuk, kes katsus luua ühendust Põhja-korpusega	233	Soomusrong nr. 3 suurtükiplatvorm „Tasu-ja“	265
		Soomusrong „Kaptan Irv“ suurtükiplatvorm „Taara“	267
		Enamlaste pealetungi ajal 1919. a. aprillis kannatada saanud Rõuge kiriku sisemus	268
		Sild kanalil Jegeli jõe ja Valgejärve vahel Riia all, mis vallutati meie vägede poolt	269
		Soomusrong nr. 3 kuulipildujatevaguni sisemus	271
		Meie soomusrong Piusa sillal kevadel 1919	272
		Vanu ja noori vabatahtlikke Võrus Vabadussõja algpäevil	273
		Suurtükilaev „Taara“ pommitab Peipsi järvel vaenlast	275
		Meie raskepatareid positsioonil	276
		Punavägede poolt enne Eesti vägede sisse-marssimist mais 1919 purustatud Olga sild Velikaja jõe Pihkvas	279
		Kalevlaste Maleva pealikuid . nr. 8 kaanepilt	
		Peipsi laevastik Peipsi järvel 12. okt. 1919	283
		Punavägede poolt purustatud Elva raudteesild	284
		Tartu Kooliõpilaste Pataljoni roode	285
		Tartu Kooliõpilaste Pataljoni reserv-rood	287

Lhk.	Lhk.		
Soomusrong „Kapten Irv“ Lõunarindel, Petseri-Irboska vahel 1919. a. suvel	288	Narva põlemine vaenlase suurtükitulest 25. aprillil 1919. a.	324
Pärast lahingut	290	Vaenlase sõjavange Viljandis	325
Meie soomusrong tulistab kuulipildujast vaenlase lennukit	291	Meie laevastiku dessant Luuga jõesuus 15. juulil 1919. a.	326
Soomusrong nr. 5 suurtükiplatvorm „Võitleja“	293	Soomusrongide ratsasalk jaanuaris 1919. a.	327
Saaremaa vallutamise päevilt Saksa vägede poolt. Vene sõjalaevastik Kuivastu reidil oktoobris 1919. a.	296	Miiniristleja „Vambola“ ohvitseri Vabadussõjas	329
„Seletus“	297	Vaenlase suurtükimürskudest purustatud Liiva kõrtsi hooneid Petseri lähedal	329
Irboska esimesel vallutamisel 14. veebruaril 1919. a. vaenlaselt võetud sõjagaasi toomine Soomusrongile „Kapten Irv“	299	Tallinna Üksik Eskadron ja 6. jal. polgu ratsakomando teel Puikele jaama vallutamisele juunis 1919. a.	332
Soomusrong nr. 2 suurtükiplatvorm Valga vallutamisel 1. veebr. 1919. a.	300	Meie soomusauto „Vanapagan“	333
Võru kooliõpilasi-vabatahtlikke Vabadussõjas	301	Meie kaitseliin Narva kaitselahingute ajal 1919. a. lõpul	335
Eesti lipp lehvimas Pihkvas Eesti komandantuuри asukohal, endisel Pihkva kubermanguvalitsuse hoonel, suvel 1919. a.	302	Meie lennukid Vabadussõja lõpupäevil	337
Irboska jaama lähedal robastelt mahajooksnud soomusrongi platvorm	304	Punaste laipu lahinguväljal Tapa juures jaanuaris 1919. a.	338
Soomusronglasi paraadirivis	305	Veški jaamahoone, Porhovi lähedal, kaugemaid punkte, milleni tungisid meie soomusrongid	340
Vene 1917. a. revolutsiooni päevilt Tallinnas. Vene sõjaminister A. Kerenski koos Vene „revolutsiooni vanaema“ „Breško- Breškovskajaga Tallinna jaama esisel märtsis 1919. a.	306	25. juulil 1919. a. Veški lahingus, Porhovi lähedal, Soomusrong „Kapten Irve“ poolt vangivõetud punaväelased, tooduna rongil Pihkva jaama	341
Eesti rahvusväeosade asutamispäevilt. Miiting eesti rahvusväeosade asjus Rakvere Vallimäel, suvel 1917. a.	307	Soomusrong „Kapten Irv“ meeskond kevadel 1919. a.	342
Soome Punase Tähe õed laeval, siirdumas Eesti Vabadussõtta	308	Vaenlast tulistamas nr. 10 kaanepilt.	
Soome vabatahtlikke Tornio jaamas, Eesti Vabadussõtta minikul	308	Läti ajaleht „Brihva Seme“ 11. X 1919. a. number eestikeelse tervitusega Bermonditi vastu võitlemiseks Riiga jõudnud Eesti soomusrongidele	349
Saksa okupatsiooni ajal 1918. a. põrandalusest omakaitse tegevusest osa võtnud Võru kooliõpilasi oma lipuga	309	Meie soomusrongide valvetõkke asukoht Düüna paremal kaldal Riias, Bermonditi vägede vastu võitlemisel, oktoobris 1919	381
Admiral J. Pitka veebr. 1919. a. sõjalaeval	310	Meie soomusrongide suurtükitulest Bermonditi vägede vastu võitlemisel, oktoobris 1919. a. Riias, Düüna vasakul kaldal kannatada saanud majad	353, 354, 355
Võru kooliõpilasi-vabatahtlikke Vabadussõjas	310	Bermonditi suurtükitulest kannatada saanud Riia loss, oktoobris 1919. a.	357
1. Ratsapolgu 1. eskadron Tallinnas detsembris 1918	311	Lõunarindel Läti punaväe „sõoja“ komisari lendleht Eesti sõdureile	358
Paju lahing	312	Läti ajaleht „Baltijas Wehstnesis“ 11. X 1919. a. number tervituslausega Bermonditi vastu võitlemiseks Riiga jõudnud Eesti soomusrongidele	359
Vabastatud kodumaa piiril nr. 9 kaanepilt.		Meie soomusronglasi vaenlase poolt purustatud raudteesillal jaanuari lõpul 1919	361
Polkovnik Jaak Rosenbaum, Tartu Eesti tagavarapataljoni ülem 1917/1918. a.	315	Meie valvepost raudteel Petseri jaama lähedal 1919. a. algul	364
Grupp Eesti Tagavarapataljoni ohvitseri kirjanik K. A. Hindrey'ga ja „Vanemuise“ tegelastega 24. sept. 1917. a. koosviibimisel „Vanemuises“ K. A. Hindrey näidendi „Kooparüütel“ esietenduse puhul	316	Eesti-Vene rahudelegatsioonide koosolek Pihkvas 17. IX 1919. a.	365
XII Armees Eesti Sõjaväelaste Liidu Täidesaatev Komitee 1917. aastal	317	Inglise laevastik Krasnaja-Gorka all oktoobris 1919. a.	366
Tartu Eesti Tagavarapataljoni meelevaldus-rongikäik 21. nov. (4. det.) 1917. a. Eesti Maanõukogu toetamiseks	319	Vene miiniristleja hukkimine meie miinidel Krasnaja-Gorka all 21. okt. 1919	367
Tartu Eesti Tagavarapataljoni meelevaldus-rongikäik 21. nov. (4. det.) 1917. a. Eesti Maanõukogu toetamiseks	320	Pealetung Ingeri järvedelt Tšernaja ja Kovaši jõeni (skeem)	369
Tartu Eesti Tagavarapataljoni meelevaldus-rongikäik 21. nov. (4. det.) 1917. a. Eesti Maanõukogu toetamiseks	321	Joauru põlemine Narvas 25. aprillil 1919. a.	371
Meie väed korraldavad kaitsekraave Stakelni juures sügisel 1919. a.	323	Võitlused Tšernaja ja Kovaši jõe joonel (skeem)	373

	Lhk.
Vaenlase suurtükimürskudest purustatud maja Sala jaama lähedal 1919. a. lõpul	374
Vaenlase suurtükimürskudest 1919. a. lõpul kannatada saanud Jaani kirik Narvas	375
Saksa Kindralkomando 68. 1918. a. sõjapäeviku alglehkekül	379
Saksa transport ja saatelaevastik Liibavi sadamas septembri lõpul 1917. a. Saksa dessantvägede maalesaatmine Tagalahes, Saaremaal, 29. sept. ((12. okt.) 1917. a.	381
Saare- ja Muhumaa vaheline Sinovjevi sild (tamm), mille lähedal teetsid 1. Eesti polgu osad Muhumaa operatsiooni ajal, oktoobris 1917. a.	384
Vene ristleja „Slava“	385
4. polk Narva jõel 1919. a. nr. 11 kaanepilt.	
4. Jal.-polgu staap Narvas 1919. a. suvel	388
Joala lahing 21. novembril 1918. a.	389
Virumaa „Ühistöö“ esindajad 4. Jal.-polku külastamas Tõrvalas, Nelipühi ajal 1919	391
4. Jal.-polgu ambulants Udrias 8. veebruaril 1919. a.	392
Narva jaamahoone pärast vaenlase suurtükitulega pommitamist 25. aprillil 1919	393
4. Jal.-polgu 10. rood positsioonil Feodorovka ja Korostelli vahel detsembr. 1919	395
4. Jal.-polgu osade laevale laadimine, transporteerimiseks Krasnaja-Gorka alla	396
4. Jal.-polgu 7. rood positsioonil Itovo mõisas 12. detsembril 1919. a.	398
4. Jal.-polgu pommipilduja Feodorovkas 18. detsembril 1919. a.	399
4. Jal.-polgu 5. rood positsioonil Orlõ küla all, detsembris 1919	401
Jaapani sõjaväeline esindaja 4. Jal.-polku külastamas 1919. a. suvel	403
Langenud punaväelaste laibad meie traat-tõkete ees 4. Jal.-polgu kaitsepositsioonil Feodorovka juures, dets. lõpul 1919	405
4. Jal.-polgu ühenduspdamise aurik Narva jõel 1919. a. suvel	406
4. Jal.-polgu 7. rood positsioonil Itovo mõisa juures 26. detsembril 1919. a.	409
4. Jal.-polgu jalamaakuulajad positsioonil Orlõ küla all, detsembris 1919. a.	411
4. Jal.-polgu ratsamaakuulajate komando väljumas tegevusele 1919. a.	413
Meie kaitsepositsioon Krivasool (Kriušas) 1919. a.	416
Punaväelaste laibad pärast mitmepäevaseid lahinguid 4. Jal.-polgu positsioonide ees Feodorovkas 13. detsembril 1919. a.	419
Krasnaja-Gorka operatsioon (skeem)	421
4. Jal.-polgu püssitulega 1919. a. suvel mahatulistatud Landeswehri lennuk	422
4. Jal.-polgu ratsamaakuulajad Udrias, 1919. aasta algul	423
1. Kergepatarei Keikino all, detsembr. 1919	424
Soomusrong „Kapten Irv“ staabiosa Irboska jaama lähedal Kolomna küla juures, veebruaris 1919. a.	425
4. Jal.-polgu ohvitseri ja sõdureid 1919. a. Jõulusid pidamas metsas Feodorovska ja Korostelli vahel.	428

	Lhk.
4. Jal.-polgu jõulupuid 1919. a.	429
Meie kaitsepositsioonide ehitamine Lõuna (Pihkva) rindel septembris 1919. a.	430
Soomusrong nr. 3 Karamõševo jaamas, Porohovi sihis, juulis 1919. a.	433
6. Jal.-polgu jõudmine Kirbla jaama, jaanuaris 1919. a. — Telefonilist sidet loomas	434
Kuperjanovi Partisanide Polgu orkester mängimas Pihkva raudteejaamas suvel 1919. a.	435
Kuperjanovi partisanide patarei (Väljapatarei nr. 14) suvel 1919. a.	436
Tallinna üksik Eskadron Lemsalus, Lätimaal, suvel 1919. a.	438
Tallinna üksik Eskadron Lemsalus, Lätimaal, suvel 1919. a.	439
6. Jal.-polgu kitsarööpmeline soomusrong Voltveti metsa vahel	440
Kalevlased positsioonil Lõunarindel Hala-hholnajas 1919. a. sügisel	442
Vabadussõja ajal purustatud Krivasoo (Kriuša) silla rusud 1920. a. kevadel.	443
Väljapatarei nr. 1 positsioonil Kudrukülas, Narva rindel, veebruaris 1919. a.	444
1. Jal.-polgu sapööridekomando Lätis, Koiva jõe äärsel liivakivi kalju juures suvel 1919. a.	445
Kalevlased positsioonil Lõunarindel Petškis 1919. a. sügisel	447
Kalevlased enne rindele minekut Tallinnas Lasnamäel sõjaväelistel õppustel 1919. a. lõpul	448
Krivasoo (Kriuša) silla juure Saksa okupatsioonivägede poolt ehitatud blindaaž, mida Vabadussõjas võisid kasutada meie väeosad	449
3. Jal.-polgu sõdureid Narva rinde kaitsekindlustusel 1920. a. kevadel	450
Taandumine Krasnaja-Gorka alt 2.—9. nov. 1919. a. (Skeem).	451
Punavägede poolt purustatud ja meie soomusrongide poolt ülestõstetud Stakelni (Sranči) raudteesild 1919. a. esimesel poolel	454
2. Jal.-polgu voor metsas Marienhauseni lähedal, Lätimaal, 12 augustil 1919. a.	455
3. Jal.-polgu ambulants Popova külas, Ostrovi lähedal, novembri algul 1919.	458
3. Jal.-polgu orkester Hopa jaamas (Lätis) mängimas polgu sõdureile 1919. a. sügisel	459
3. Jal.-polgu 1. rood Narva rinde kaitsekindlustusel 1920. a. kevadel	462
3. Jal.-polgu 3. rood lahingute vaheajal 1919. a.	464
5. Jal.-polgu 1. rood Petserimaal Piusa jõe orus 1919. a. sügisel	465
2. Jal.-polgu õppekomando ja orkester Marienburgis (Aluksnes), Lätimaal 1919. a. suvel	466
4. Jal.-polgu 7. rood kaitsepositsioonil Narva rindel Itovo mõisa juures 15. dets. 1919	468